

Βόλος, 28 Νοεμβρίου 2018

Υπόμνημα:

Προτάσεις για βελτίωση του θεσμικού πλαισίου της βιομηχανικής κάνναβης και σχόλια στην 3η τροπολογία της ΚΥΑ καλλιέργειας

Η ΚΑΝΝΑΒΙΟ ΚΟΙΝΣΕΠ (ιδρυθείσα το 2016) συμμετέχει στην δημόσια διαβούλευση για την “Τροποποίηση της υπ’ αριθμ. 1750/39224/31-3-2016 ΚΥΑ «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 608), και των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 809/2014 (ΕΕ L 227 της 31.7.2014, σ. 69) και 639/2014 (ΕΕ L 181 της 20.6.2014, σ. 1) της Επιτροπής, σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις καλλιέργειας των ποικιλιών κάνναβης του είδους *Cannabis sativa L* με περιεκτικότητα σε τετραϋδροκανναβινόλη μέχρι 0,2%, για τη χορήγηση της βασικής ενίσχυσης» (ΦΕΚ 929/Β/2016)”.

Ακολουθούν πρώτα συγκεκριμένα σχόλια επί των άρθρων- παραγράφων της [προτεινόμενης τροπολογίας](#) και στην συνέχεια κάποιες πιο γενικές προτάσεις για την βελτίωση του θεσμικού πλαισίου της βιομηχανικής κάνναβης.

Αρχικά τα πιο προβληματικά στοιχεία της προτεινόμενης τροπολογίας είναι τα εξής:

- **Άρθρο 1, παράγραφος 2(δ):**

«δ) Στην περίπτωση που στο αγροτεμάχιο στο οποίο καλλιεργείται βιομηχανική κάνναβη θα απασχολούνται άλλα φυσικά πρόσωπα εκτός του αιτούντος, απαιτείται η προσκόμιση του δικαιολογητικού του σημείου γ) για καθένα από αυτά»

Η πρόβλεψη για κατάθεση ποινικού μητρώου από όλους τους εργάτες γης και όσους “απασχολούνται” στις καλλιέργειες βιομηχανικής κάνναβης, εκτός του αιτούντος της προ-έγκρισης, είναι καταχρηστική, μη-πρακτική και προάγει τις διακρίσεις. Αντιλαμβανόμαστε ότι σκοπός της ρύθμισης είναι να μην απασχοληθούν στοιχεία του οργανωμένου εγκλήματος μέσω των συγγενών τους στην καλλιέργεια. Αυτό δεν επιτυγχάνεται με αυτή τη συγκεκριμένη ρύθμιση, αφού δεν είναι απαραίτητη η συμμετοχή κάποιου στις εργασίες στο χωράφι για να έχει εμπλοκή στην παραγωγή. Το να απαιτείται ποινικό μητρώο από όλους του εργάτες γης είναι ανέφικτο και μη-πρακτικό για όσους γνωρίζουν τη σύνθεση και την ανθρωπογεωγραφία του εργατικού δυναμικού. Το να αποκλείονται όσοι έχουν καταδικαστεί για υποθέσεις καλλιέργειας κάνναβης από την καλλιέργεια της κάνναβης είναι τουλάχιστον αντιφατικό και εκδικητικό, ενώ είναι παράλογο και αφελές αφού δεν αξιοποιεί το ανθρώπινο κεφάλαιο που γνωρίζει την καλλιέργεια του φυτού. Το να αποκλείονται όσοι έχουν καταδικαστεί και εκτίσει ποινές από την καλλιέργεια, προάγει τις διακρίσεις και είναι αντίθετο σε κάθε έννοια επανένταξης των αποφυλακισθέντων.

Η πρότασή μας είναι να απαλειφθεί η συγκεκριμένη παράγραφος και πρόβλεψη.

- **Άρθρο 1, παράγραφος 4(6):**

Η πρόβλεψη “Δεν επιτρέπεται η καλλιέργεια βιομηχανικής κάνναβης σε γλάστρες” θα δημιουργήσει στρεβλώσεις και προβλήματα στις θερμοκηπιακές καλλιέργειες όπου η ανάπτυξη των φυτών

γίνεται σε μεγάλες γλάστρες, ιδιαίτερα των ποικιλιών με υψηλή περιεκτικότητα σε Κανναβιδιόλη (CBD).

Η πρότασή μας είναι να απαλειφθεί η συγκεκριμένη παράγραφος και πρόβλεψη.

- **Άρθρο 1, παράγραφος 5(7):**

Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων από “2 Ιανουαρίου κάθε έτους έως και 10 εργάσιμες ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία των δηλώσεων του ΟΣΔΕ” είναι ένας εξαιρετικά περιοριστικός παράγοντας για τους παραγωγούς και ιδιαίτερα όσους ασχοληθούν με την **θερμοκηπιακή καλλιέργεια** της βιομηχανικής κάνναβης για παραγωγή ανθών υψηλής περιεκτικότητας κανναβιδιόλης (όπου είναι το συγκριτικό πλεονέκτημα της χώρας μας). Καταρχάς θα πρέπει να **προβλεφθεί η δυνατότητα πλέον των 2 καλλιέργειών** (κύριας και επίσπορης) μέσα στο χρόνο για να αξιοποιηθεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό η **θερμοκηπιακή παραγωγή**. Η προθεσμία υποβολής θα έπρεπε να καλύπτει μεγαλύτερο διάστημα, ιδιαίτερα την περίοδο Ιούλιος – Δεκέμβριος που μπορεί να αξιοποιηθεί για θερμοκηπιακή καλλιέργεια ποικιλιών υψηλής περιεκτικότητας σε CBD.

- **Άρθρο 1, παράγραφος 6(εε):**

Η πρόβλεψη για κοινοποίηση στα ΤΑΑΕ της σποράς “τουλάχιστον 10 ημέρες πριν από την πραγματοποίησή της” μπορεί να δημιουργήσει δυσκολίες τον αγρότη, γιατί η ακριβή ημερομηνία σποράς επηρεάζεται από παράγοντες όπως ο καιρός ή η έγκαιρη εισαγωγή- παραλαβή του σπόρου, κα. Αυτού του είδους η ιχνηλασιμότητα είναι περιττή, δημιουργεί επιπλέον λειτουργικά και διαχειριστικά έξοδα, όχι μόνο στον παραγωγό, αλλά και στους ελεγκτικούς μηχανισμούς. Δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός λόγος ύπαρξης αυτής της ρύθμισης.

Η πρότασή μας είναι να απαλειφθεί η συγκεκριμένη παράγραφος και πρόβλεψη.

- **Άρθρο 1, παράγραφος 7(γ):**

“Μετά τη συγκομιδή της, οι γεωργοί δηλώνουν στα οικεία ΤΑΑΕ την συνολική συγκομιζόμενη ποσότητα”. Θεωρούμε ότι αυτή η πρόβλεψη είναι καταχρηστική και δεν υφίσταται για κανένα άλλο αγροτικό προϊόν. Αφορά τη νωπή πρώτη ύλη στον αγρό ή την αποξηραμένη στην αποθήκη; Συμπεριλαμβάνει τον σπόρο, τον ανθό και το στέλεχος; Σε οποιοδήποτε άλλο αγροτικό προϊόν και ιδιαίτερα στις εκτατικές καλλιέργειες το ζύγισμα γίνεται συνήθως με την παράδοση της ξηρής πρώτης ύλης στον μεταποιητή. Αυτή η ρύθμιση δημιουργεί ένα επιπλέον λειτουργικό και διαχειριστικό κόστος στους παραγωγούς, αφού τους αναγκάζει να ζυγίζουν τις συγκομιζόμενες ποσότητες (είτε στο χωράφι, είτε στην αποθήκη) και να επισκέπτονται τα ΤΑΑΕ για να τις δηλώσουν.

“Επίσης καταθέτουν σύμβαση με μεταποιητική μονάδα ή υπεύθυνη δήλωση περί μετέπειτα χρήσης του συγκομιζόμενου προϊόντος, σε περίπτωση μεταποίησης από τους ίδιους.”

Η ΚΑΝΝΑΒΙΟ ΚΟΙΝΣΕΠ επενδύει στην συμβολαιακή και μακροχρόνια συνεργασία με τους αγρότες, παρόλα αυτά αναγνωρίζει ότι δεν είναι απαραίτητο να υπάρχει σύμβαση του αγρότη με μεταποιητική μονάδα, στα πλαίσια του δικαιώματος των αγροτών να απευθύνονται απευθείας στους μεταποιητές (ελεύθερη αγορά), αφού έχουν παράξει το προϊόν και σε χρόνο που εκείνοι επιθυμούν αφουγκραζόμενοι την ζήτηση της αγοράς.

“Στην περίπτωση μη σύναψης σύμβασης με εταιρεία, στην οποία παραδίδουν το προϊόν τους, υποχρεούνται να δηλώνουν στο οικείο ΤΑΑΕ τα στοιχεία της εταιρείας στην οποία παρέδωσαν το συγκομιζόμενο προϊόν, αμέσως μετά την πώληση αυτού”. Τι θα γίνεται στην περίπτωση που ο παραγωγός θα πουλάει το προϊόν του σε πολλούς μεταποιητές και μεταπράτες- διανομείς; Τι στοιχεία θα πρέπει να καταθέτει (της τιμολόγησης ή τα δελτία αποστολής- τιμολόγια); Θα δηλώνονται και οι συγκεκριμένες ποσότητες πρώτης ύλης που λαμβάνει η κάθε εταιρία ξεχωριστά;

Και για τις δύο παραπάνω προβλέψεις, ποιος θα διαχειρίζεται αυτά τα δεδομένα, πως θα

διασταυρώνονται και θα αξιολογούνται/ αξιοποιούνται; Ποιος πραγματικά ο λόγος ύπαρξης αυτών των γραφειοκρατικών ρυθμίσεων για ένα αγροτικό προϊόν, πέρα από τα στατιστικά στοιχεία παραγωγής; Κατά τη γνώμη μας θα δημιουργήσουν μεγάλα διαχειριστικά έξοδα, εμπόδια στην απρόσκοπτη διανομή των προϊόντων και στρεβλώσεις στην αγορά.

Η πρότασή μας είναι να απαλειφθούν οι συγκεκριμένες προβλέψεις.

- **Άρθρο 1, παράγραφος 8:**

Σε αυτή τη παράγραφο υπάρχουν αρκετά προβληματικά σημεία:

“3. Κατά τη μεταφορά προϊόντων βιομηχανικής κάνναβης, οι εκτελούντες τη μεταφορά υποχρεούνται να φέρουν:”. Εδώ ο νομοθέτης, όπως και στην ισχύουσα νομοθεσία, καταχρηστικά αναφέρεται γενικά στα προϊόντα βιομηχανικής κάνναβης και όχι στα συγκομιζόμενα ακατέργαστα προϊόντα. Αν ισχύσει αυτού του είδους η ιγνηλασιμότητα για όλα τα διακινούμενα προϊόντα βιομηχανικής κάνναβης και όχι μόνο για τη συγκομιζόμενη πρώτη ύλη (που πουλάει ο παραγωγός στον μεταποιητή), τότε μπορούμε να μιλήσουμε για ένα διαχειριστικό χάος που θα προκύψει δεδομένων των πολλών συναλλαγών, της μηχανοργάνωσης και της επάρκειας σε ανθρώπινο δυναμικό της Διοίκησης. Επίσης θα είναι πρακτικά αδύνατο για τους διανομείς να έχουν όλα τα απαραίτητα έγγραφα του αγρότη αν έχουν μεσολαβήσει πολλοί μεσάζοντες στην εφοδιαστική αλυσίδα.

“α) φωτοαντίγραφο της προέγκρισης καλλιέργειας βιομηχανικής κάνναβης από την οποία προέρχονται τα μεταφερόμενα προϊόντα”

Αυτή η διάταξη θα πρέπει να αφορά μόνο τα ακατέργαστα συγκομιζόμενα προϊόντα από τον αγρότη στον μεταποιητή, γιατί σε άλλη περίπτωση αν αφορά όλα τα τελικά προϊόντα βιομηχανικής κάνναβης τότε μιλάμε για ένα διαχειριστικό χάος, ιδιαίτερα για τα εισαγόμενα προϊόντα ή για τα προϊόντα που έχουν προέρθει από ανάμικτη πρώτη ύλη (διαφορετικές ποικιλίες). Επίσης, για ποιο λόγο να μοιράζονται αδιακρίτως προσωπικά δεδομένα του αγρότη σε κάθε διανομέα- μεταφορέα ή διοικητικό υπάλληλο;

“β) τιμολόγιο, δελτίο αποστολής ή παραστατικό αγοράς, το οποίο κοινοποιείται στο οικείο ΤΑΑΕ”. Γιατί να κοινοποιούνται στο οικείο ΤΑΑΕ; Που θα καταχωρούνται αυτά τα δεδομένα, από ποιους και πως θα αξιοποιούνται- αξιολογούνται; Που θα διατηρείται αυτό το αρχείο και για ποιο λόγο; Είναι στις αρμοδιότητες των ΤΑΑΕ αυτή η αρχειοθέτηση φορολογικών και άλλων στοιχείων;

“γ) φωτοαντίγραφο της δήλωσης του γεωργού προς τα ΤΑΑ όπου αναφέρεται ο χώρος αποθήκευσης της βιομηχανικής κάνναβης”.

Δηλώνεται κατά την προέγκριση και μπορεί να δηλωθεί επίσης στην συγκομιδή. Για ποιο λόγο να μοιράζονται αδιακρίτως προσωπικά δεδομένα και η τοποθεσία της αποθήκης του αγρότη σε κάθε διανομέα- μεταφορέα ή διοικητικό υπάλληλο; Αυτό αποτελεί παραβίαση προσωπικών δεδομένων και εγείρει ουσιαστικά ζητήματα ασφάλειας της πρώτης ύλης από κλοπές.

“δ) αποτελέσματα των εργαστηριακών αναλύσεων για εξακρίβωση της περιεκτικότητας των ποικιλιών βιομηχανικής κάνναβης σε THC, εφόσον έχει πραγματοποιηθεί δειγματοληψία στην καλλιέργεια του γεωργού ή πρακτικό δειγματοληψίας εφόσον έχει πραγματοποιηθεί μόνο η δειγματοληψία και δεν έχουν εκδοθεί τα αποτελέσματα της εργαστηριακής ανάλυσης. Σε περίπτωση που η καλλιέργεια του γεωργού δεν έχει επιλεγεί για δειγματοληψία ή έχει προηγηθεί η συγκομιδή της δειγματοληψίας, τότε απαιτείται σχετική βεβαίωση από τα ΤΑΑΕ”.

Προτείνουμε η δειγματοληψία να είναι από το 100% των καλλιεργούμενων εκτάσεων και να μην απαιτείται η σχετική βεβαίωση από τα ΤΑΑΕ. Τα αποτελέσματα των αναλύσεων της δειγματοληψίας θα πρέπει να κοινοποιούνται στον παραγωγό το αργότερο εντός 30 ημερών από την ημερομηνία της δειγματοληψίας, για να μην χρειάζεται το πρακτικό δειγματοληψίας (που επιφέρει διαχειριστικό κόστος) και να μην υπάρχουν καθυστερήσεις και εμπόδια στην απρόσκοπτη διακίνηση των προϊόντων. Στην περίπτωση που ο αγρότης έχει καλλιεργήσει άνω των δύο

ποικιλιών, τότε το κόστος των αναλύσεων να έχει ένα πλαφόν ή το συνολικό κόστος της δειγματοληψίας να το αναλάβει το κράτος.

“ε) βεβαίωση από το οικείο ΤΑΑΕ όπου θα αναγράφεται σαφώς: - Η μεταφερόμενη ποσότητα (σε κιλά) και το είδος του μεταφερόμενου προϊόντος (ταξιανθία, στελέχη κλπ)”.

Αυτό είναι εξαιρετικά προβληματικό σημείο που έχει προταθεί χωρίς να υπάρχει εικόνα των διαχειριστικών αναγκών της κάνναβης ως αγροτικό προϊόν και θα δημιουργήσει χρονικές καθυστερήσεις. Καταρχάς αν αφορά την μεταφορά από τον αγρό στις αποθήκες, είναι αδύνατον να ζυγιστεί η πρώτη ύλη αμέσως μετά τον θερισμό, καθώς η όποια καθυστέρηση στην πρώτη επεξεργασία (αποξήρανση) θα θέσει σε κίνδυνο την ποιότητα του συγκομιζόμενου προϊόντος.

Εξίσου προβληματικό είναι αν αφορά τη μεταφορά της αποξηραμένης πρώτης ύλης από τις αποθήκες του αγρότη προς τον μεταποιητή, αφού θα πρέπει με το φορτηγό να επισκεφθούν πλάστιγγα για τη ζύγιση και μετά να πάνε από τα ΤΑΑΕ για να παραλάβουν την βεβαίωση. Αυτή την ταλαιπωρία υπέστησαν δύο συνεργαζόμενοι αγρότες της ΚΑΝΝΑΒΙΟ ΚΟΙΝΣΕΠ φέτος και αυτή η διαδικασία μόνο διαχειριστικά και λειτουργικά κόστη είχε να αναδείξει.

Επίσης ένας παραγωγός που πουλάει και μετακινεί σταδιακά ή και σε πολλές συνεχόμενες ημέρες τα συγκομιζόμενα προϊόντα του, αναγκάζεται να πηγαίνει στα γραφεία των ΤΑΑΕ (στην πόλη) συνέχεια με αποτέλεσμα πολύ χαμένο χρόνο σε γραφειοκρατικές διαδικασίες αλλά και ταλαιπωρία. Αν υπήρχε ηλεκτρονική εξυπηρέτηση γι αυτή τη βεβαίωση θα ήταν μια διευκόλυνση που και πάλι όμως θα είχε ως αποτέλεσμα χαμένο χρόνο από την παραγωγική και εμπορική δραστηριότητα.

Αυτή η ρύθμιση είναι αυτονόητο ότι δεν μπορεί να αφορά όλα τα τελικά προϊόντα βιομηχανικής (βρώσιμης) κάνναβης που κυκλοφορούν στο εμπόριο, καθώς αυτό θα δημιουργούσε ανυπέρβλητα προβλήματα, καθυστερήσεις και εμπόδια στις εμπορικές συναλλαγές.

Γενικά σχόλια

Η βιομηχανική κάνναβη εξακολουθεί και αντιμετωπίζεται με καχυποψία ως ένα εν δυνάμει ναρκωτικό και οι παραγωγοί ως διακινητές παράνομων ουσιών. Αυτό είναι απαράδεκτο και θα πρέπει να εκσυγχρονιστεί η Διοίκηση αν θέλουμε η Κάνναβη να αποτελέσει αναπτυξιακή προοπτική για τη χώρα και να δώσει μια νέα πνοή στην αγροτική οικονομία.

Έχουμε ακούσει πρόσφατα υψηλόβαθμο στέλεχος του Υπουργείου να υπαινίσσεται ότι οι νόμιμοι παραγωγοί βιομηχανικής κάνναβης είναι διακινητές παράνομων ουσιών, καθώς και υπαλλήλους του Λιμενικού Σώματος -σε πρόσφατη σύλληψη διανομέα νόμιμων προϊόντων βιομηχανικής κάνναβης- να απειλούν ότι θα τους κλείσουν όλους (όσους εμπορεύονται αντίστοιχα προϊόντα) γιατί θέλουν να “μαστουριάσουν” την Ελλάδα.

Αυτά είναι αναχρονιστικές αντιλήψεις, διακατέχονται από ιδεοληψία και προκαταλήψεις, και θα πρέπει να εξαλειφθούν για να μπορέσει να γίνει ανταγωνιστικός ο κλάδος και να αποκτήσει ο Έλληνας παραγωγός ένα καλό μερίδιο της Ευρωπαϊκής και της παγκόσμιας αγοράς της Κάνναβης.

Η βιομηχανική Κάνναβη δεν είναι ναρκωτικό γιατί έχει ελάχιστη συγκέντρωση στην δραστική ουσία THC. Δεν θα έπρεπε να έχει απαγορευθεί εξαρχής και θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως άλλο ένα αγροτικό προϊόν.

Διαπιστώνουμε μια αγωνία από την διοίκηση να δημιουργηθεί ένα **σύστημα ιχνηλασιμότητας** των παραγόμενων ποσοτήτων, καθώς και των προϊόντων που διοχετεύονται στην αγορά. Πέρα από την ιχνηλασιμότητα που μπορεί να προσφέρει ο παραγωγός στην συσκευασία της συγκεκριμένης παρτίδας προϊόντος (LOT number), δεν καταλαβαίνουμε γιατί πρέπει να μουν τέτοιοι περιορισμοί σε ένα αγροτικό προϊόν που καταναλώνεται εδώ και χιλιάδες χρόνια ως τρόφιμο. Οι

πιστοποιημένες ποικιλίες βιομηχανικής κάνναβης και οι δειγματοληπτικοί έλεγχοι μπορούν να διασφαλίσουν τα νόμιμα επίπεδα THC, χωρίς να δημιουργούνται αυτές οι στρεβλώσεις στην αγορά και η αρνητική διάκριση έναντι των παραγωγών βιομηχανικής κάνναβης.

Είναι απαραίτητο σε αυτό το σημείο να τονίσουμε ότι **πρέπει να σταματήσουν άμεσα οι συλλήψεις παραγωγών, διανομέων και καταναλωτών με νόμιμα προϊόντα βιομηχανικής κάνναβης** καθώς και οι κατασχέσεις των προϊόντων. Θα πρέπει να ενημερωθούν άμεσα όλες οι υπηρεσίες και οι διωκτικές αρχές για τη νομιμότητα των προϊόντων και των παραγωγών/ διανομέων, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τα τρόφιμα και τα καπνιστικά προϊόντα. Ένα **ενιαίο μητρώο καλλιεργητών, παραγωγών- μεταποιητών και διανομέων** επίσης θα βοηθήσει στο να μην υπάρχει αυτή η σύγχυση για τη νομιμότητα της εφοδιαστικής αλυσίδας.

Ο ΕΦΕΤ και ο ΕΟΦ, με την συνδρομή του Γενικού Χημείου του Κράτους θα πρέπει να διευκολύνουν την **απρόσκοπτη κυκλοφορία** των προϊόντων ως **τρόφιμα** και **συμπληρώματα διατροφής**, λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις της EFSA και τα συμπεράσματα της Επιτροπής του Υπουργείου για τον καθορισμό των ανωτάτων ορίων THC στα τρόφιμα.

Θέλουμε να τονίσουμε ως παραγωγοί βιομηχανικής κάνναβης ότι πρώτο μας μέλημα είναι η παραγωγή ποιοτικών προϊόντων που διασφαλίζουν την δημόσια υγεία και δεν την θέτουν σε κίνδυνο. Σε πανευρωπαϊκό επίπεδο οι παραγωγοί (ΕΙΗΑ) υποστηρίζουμε τους αναλυτικούς ελέγχους ποιότητας και την επακριβή σήμανση των δραστικών ουσιών (THC, CBD) στις συσκευασίες των προϊόντων μας γιατί θεωρούμε ότι ο καταναλωτής θα πρέπει να είναι λαμβάνει ενημερωμένες αποφάσεις για να προστατεύει την υγεία του, χωρίς να εξαπατάται.

Το ζήτημα με την περιεκτικότητα σε THC των τροφίμων είναι τεχνικό και αφορά κατά κύριο λόγο την ανίχνευση της ουσίας από τα ναρκωτέστ που εφαρμόζονται στην Βόρεια Ευρώπη που ανιχνεύουν συγκεντρώσεις πολύ χαμηλότερες από το επίπεδο τοξικότητας της ουσίας. Με λίγα λόγια, ενώ το 0.2% THC σαν συγκέντρωση σε ένα λάδι CBD δεν είναι τοξικό, παρόλα αυτά αν καταναλωθεί σε υψηλή ημερήσια δόση ανιχνεύεται από τα ναρκωτέστ.

Η ανάπτυξη του παραγωγικού και εμπορικού κλάδου της Κάνναβης στην Ελλάδα πρέπει να γίνει στην βάση ενός **στρατηγικού αναπτυξιακού σχεδιασμού** και ενδεδειγμένων κλαδικών μελετών, με **ενίσχυση της έρευνας και εμπλουτισμό του θεσμικού πλαισίου της μεταποίησης** που θα λάβει υπόψη όλες τις σύγχρονες τάσεις και τις δυνατότητες του κλάδου (τρόφιμα, συμπληρώματα διατροφής, φάρμακα, κατασκευαστικά μονωτικά υλικά, βιοπλαστικά, βιοκαύσιμα, ενεργειακή αξιοποίηση κλπ).

Η βιομηχανική και ιατρική χρήση της Κάνναβης πρέπει να ρυθμιστεί ενιαία από έναν **ανεξάρτητο Εθνικό Οργανισμό Κάνναβης (ΕΟΚΑΝΝ)** που θα συγκεντρώσει αρμοδιότητες από τα τέσσερα (4) συναρμόδια Υπουργεία και θα συντονίζει την εφαρμογή της νομοθεσίας. Η σύσταση του ανεξάρτητου φορέα προκύπτει και ως υποχρέωση από την σύμβαση του ΟΗΕ (1961) για τα “ναρκωτικά”.

Η βιομηχανική κάνναβη ως μια κατεξοχήν φιλοπεριβαλλοντική καλλιέργεια θα πρέπει να ενταχθεί στο **καθεστώς ενισχύσεων** των βιολογικών καλλιεργειών, καθώς και στα αγρο-περιβαλλοντικά μέτρα (απονιτροποίησης) για να ενθαρρυνθούν οι παραγωγοί και να υπάρξει ένα ακόμα μεγαλύτερο κύμα μετάβασης από την συμβατική στην βιολογική γεωργία.

Το **όριο της THC στην παραγόμενη πρώτη ύλη (ανθός)** πρέπει να ανέβει άνω του ισχύοντος 0.2% και να αξιοποιηθούν ποικιλίες βιομηχανικής κάνναβης υψηλής περιεκτικότητας σε Κανναβιδιόλη- CBD (άνω του 10%) και περιεκτικότητας σε THC μέχρι 1% (αντίστοιχο με το όριο της Ελβετίας), αφού στο κλίμα και την γεωμορφολογία της Ελλάδας θα παρουσιάσουν εξαιρετικά αποτελέσματα με ιδιαίτερο θεραπευτικό ενδιαφέρον. Αυτές οι ποικιλίες βιομηχανικής κάνναβης θα

δώσουν ένα τεράστιο συγκριτικό πλεονέκτημα στον Έλληνα παραγωγό σε όλη την Ευρώπη, θα προσελκύσουν μεγάλες επενδύσεις για μονάδες εκχύλισης, θεραπευτικό και ερευνητικό κεφάλαιο, ενώ θα μας βγάλουν στην διεθνή αγορά με ένα προϊόν πραγματικά υψηλής προστιθέμενης αξίας και ασύγκριτης ποιότητας.

Η περιεκτικότητα 1% THC στον ακατέργαστο ανθό εξακολουθεί να είναι εξαιρετικά χαμηλή για να θεωρηθεί ότι έχει τοξικότητα για τον ανθρώπινο οργανισμό, ενώ μπορεί να δώσει ώθηση σε μια αγορά πολλών εκατομμυρίων (όπως στην Ελβετία που πωλείται ως καπνιστικό υποκατάστατο της νικοτίνης και του ταμπάκο, αλλά και για την παραγωγή με χαμηλό κόστος εκχυλισμάτων CBD).

Θα πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη για να επιτραπεί η αξιοποίηση, χρήση και ανάπτυξη **πολλαπλασιαστικού υλικού από φυτώρια** στην σπορά, να μπορεί ο αγρότης να αγοράζει και να φυτεύει δηλαδή φυντάνια ή/και μοσχεύματα, όχι μόνο σπόρο υποχρεωτικά. Να πιστοποιηθούν φυτώρια που θα καλλιεργούν φυντάνια από πιστοποιημένο σπόρο, αλλά και να δοθεί η δυνατότητα σποροπαραγωγής για να είναι καλύτερα προσαρμοσμένος στα ελληνικά δεδομένα. Η Ελλάδα μπορεί να αποκτήσει ένα σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε ότι αφορά την έρευνα, ανάπτυξη και πιστοποίηση φυτογενετικού υλικού προσαρμοσμένου στα χαρακτηριστικά του τοπικού κλίματος και της γεωμορφολογίας και να παίξουμε σημαντικό ρόλο σε διεθνές επίπεδο σε ότι αφορά την ανάπτυξη και εμπορία φυτογενετικού υλικού (σπόρων, κλώνων, μοσχευμάτων, φυτωρίων κλπ) ποικιλιών με υψηλή περιεκτικότητα σε CBD.

Τέλος, τα περισσότερα προβλήματα εφαρμογής θα λυθούν εν μια νυκτί αν η Ελλάδα περάσει στο πάνθεον των 30 και πλέον χωρών που έχουν αποποινικοποιήσει με τον ένα ή τον άλλο τρόπο τη κατοχή για προσωπική χρήση της κάνναβης και αναπτύσσουν μοντέλα νόμιμης ρύθμισης. Τα περισσότερα προβλήματα επίσης που παρουσιάζονται ως εμπόδια εισόδου στην αγορά της βιομηχανικής κάνναβης θα λυθούν αν ακολουθήσουμε το παράδειγμα του Καναδά και ρυθμίσουμε συνολικά την χρήση κάνναβης από τους ενήλικες. Αυτό θα βάλει την Ελλάδα στον παγκόσμιο χάρτη της πρωτοπορίας της Κάνναβης, των επενδύσεων και της οικονομικής άνθησης.

Τα δεδομένα της αγοράς και οι καλές πρακτικές είναι ευρέως διαθέσιμα και η άγνοια είναι πλέον μια συνειδητή επιλογή. Είμαστε στην διάθεσή σας για περισσότερες διευκρινήσεις και προτάσεις για το πως η Κάνναβη μπορεί να αποτελέσει μια διέξοδο από την κρίση.

Μιχάλης Θεοδωρόπουλος,
εκ μέρους της Διοικούσας Επιτροπής
της **KANNABIO KOINΣEΠ**
info@kannabio.gr
www.kannabio.gr